

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра загальнотехнічних дисциплін, технологій та цивільної безпеки

Назва дисципліни	Основи охорони праці
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Кандидат педагогічних наук, доцент Трофімчук Володимир Миколайович
Профайл викладачів, сторінка дисципліни в CMS	-
E-mail:	Tvm.volt79@gmail.com
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	https://do.rshu.edu.ua/course/view.php?id=2
Мова викладання	українська
Консультації	<i>Очні консультації: щовівторка, з 12.45 до 14.05 (2 академічні години) Он лайн- консультації: щопонеділка з 16.00 до 18.00</i>

1. Цілі навчальної дисципліни

Навчальна програма дисципліни «Основи охорони праці» розроблена з урахуванням того, щоб здобувачі вищої освіти засвоїли головні положення нормативної навчальної дисципліни та окремі питання охорони праці в дисциплінах професійного спрямування. Вона передбачає вивчення актуальних питань охорони праці для галузей господарської діяльності з урахуванням особливостей професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці. Завдання навчальної дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких **компетентностей**.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН01. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН02. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН05. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН09. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

Крім того, у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- розуміти норми власної безпечної поведінки, безпечну професійну поведінку щодо інших людей і щодо природного навколишнього середовища; знати правові основи охорони праці, цивільної безпеки та законодавства України в галузі охорони праці та цивільного захисту населення і територій;
- здатність здійснювати аналіз, синтез, критичне й самокритичне оцінювання небезпечних ситуації або завдання з метою виявляти шляхи для розв'язання та напрацювання рішення;
- знання про механізми утворення небезпек у техносфері, природі та соціумі, а також про вплив шкідливих і небезпечних виробничих чинників на продуктивність праці та здоров'я працівника;
- здатність оцінити ризики від різних видів небезпек;

- здатність оцінити шкідливі і небезпечні чинники виробничого середовища та розробляти заходи з управління охороною праці;
- здатність до використання комп'ютерної техніки, програмних засобів, комп'ютерних мереж та інтернет-ресурсів для пошуку, обробки, зберігання і подання інформації відповідно до особливостей педагогічного процесу і дидактичних вимог, а також для організації самостійної навчальної діяльності учнів та студентів;
- здатність до застосування поняттєво-категорійного апарату безпеки життєдіяльності та основ охорони праці у майбутній фаховій діяльності.

Перелік тем

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОХОРОНИ ПРАЦІ.

Тема 1. Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном.

Тема 2. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Класифікація шкідливих (небезпечних) виробничих факторів.

Тема 3 Правові та організаційні основи охорони праці.

Тема 4. Організація охорони праці на підприємстві.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ

Тема 5. Гігієна праці та виробнича санітарія.

Тема 6. Профілактика травматизму та професійних захворювань.

Тема 7. Електробезпека.

Тема 8. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література:

1. Абільтарова Е. Н., Корець, М.С, Яшанов С. М. Основи охорони праці. Модуль 1: Правові та організаційні питання охорони праці, основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії: навч.-метод. посібник. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. –409 с. Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/13360/1/Korets>
2. Безпека життєдіяльності / за ред. В. Цапка. – К.: Знання-Прес, 2003. – 397 с. Режим доступу: https://www.studmed.ru/capka-vg-bezpeka-zhittyedyalnost-navch-posb_cb80b207b1c.html
3. Бедрій Я.І., Нечай В.Я. Безпека життєдіяльності : Навчальний посібник. – Львів : Магнолія, 2006, 2009. – 499 с.
4. Безпека життєдіяльності / О.І. Запорожець, Б.Д. Халмуратов та ін. – К.: Центр учбової л-ри, 2013. – 448 с. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/1041986/>

5. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки : Навч. посібник / В.В. Бегун, І.М. Науменко – К.: , 2004. – 328с.
6. Безпека життєдіяльності : [Навчальний посібник] / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, О.Г. Чорна. – К.: Центр учбової літератури, 2011. –276 с.
7. Правові основи працезохоронної політики та охорони праці : навч. посіб. / В.Д. Губенко, Б.М. Коржик, В.П. Андрійченко та ін. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 173 с.
8. Практикум з охорони праці : навч. посіб. / О.М.Кухнюк, С.Л. Кусковець, М.В. Сурговський та ін. – Рівне : НУВГП, 2011. – 266 с.
9. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навчальний посібник. – 3-є видання, доповн. і перероб. – К.: Університет "Україна", 2008. –272 с
10. Управління охороною праці: Навч. посібник. / Ткачук К.Н., Мольчак Я.О., Каштанов С.Ф., Полукаров О.І., Ткачук К.К., Полукаров Ю.О., Стасюк В.М. - Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 288 с.

11.Допоміжна

- 12.Супрович М.П., Сенюк Д.В., Замойська К.В. Безпека життєдіяльності : [Практикум]. – К. : Кондор, 2010. – 166 с.
13. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. [За ред. проф. В.В. Березуцького]. – Х.: Факт, 2005. – 348 с

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
2. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
3. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)".
4. mlsp.gov.ua. – Міністерство соціальної політики України.
5. dnopr.gov.ua. – Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України.
6. <http://orb.org.ua>. – Державна електронна бібліотека з питань безпеки виробництва, охорони і гігієни праці.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до інтернет для:

- комунікації та опитувань
- виконання домашніх завдань

- виконання завдань самостійної роботи
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль)
- виконання практичних робіт.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК01.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 01	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5, МН6	МО2, МО4, МО5 МО6, МО7, МО9
		ПРН 02	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	МН2, МН3, МН5 МН6 МН7	МО5, МО7, МО8 МО9

ЗК02.	Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН 01	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	МН2, МН3, МН5 МН6 МН7	МО5, МО7, МО8 МО9
-------	--	--------	---	-----------------------------------	----------------------------

ЗК04.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 05	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	МН2, МН3, МН5 МН6 МН7	МО5, МО7, МО8 МО9
ЗК09.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ПРН 05	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	МН1 МН3 МН4 МН5, МН6	МО2, МО4, МО6, МО9
		ПРН 12	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	МН2, МН3, МН5 МН6 МН7	МО5, МО6, МО7, МО8 МО9
ЗК11	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ПРН05	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5, МН6	МО2, МО4, МО5 МО6, МО7, МО9
ЗК12	Навички міжособистісної взаємодії.	ПРН09	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та	МН2, МН3, МН5 МН6	МО5, МО7, МО8 МО9

			зовнішньоекономічної політики держави.	МН7	
ЗК13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ПРН18	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	МН1 МН3 МН4 МН5, МН6	МО2, МО4, МО6, МО9
СК2.	Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.	ПРН01	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5, МН6	МО2, МО4, МО5 МО6, МО7, МО9
СК5	Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	ПРН09	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	МН2, МН3, МН5 МН6 МН7	МО5, МО7, МО8 МО9
СК10	Здатність аналізувати та розв'язувати	ПРН01	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права,	МН1 МН2 МН3	МО2, МО4, МО5

	завдання у сфері економічних та соціально-трудо­вих відносин.		зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	МН4 МН5, МН6	МО6, МО7, МО9
		ПРН05	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	МН1 МН3 МН4 МН5, МН6	МО2, МО4, МО6, МО9
		ПРН11	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	МН2, МН3, МН5 МН6 МН7	МО5, МО7, МО8 МО9

Методи навчання.

МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 –практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 –відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 –самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

Метода оцінювання

- МО1 –екзамен;
- МО2 –усне або письмове опитування
- МО3 - колоквиум,
- МО4 –тестування;
- МО5 – командні проекти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 –студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
- МО10 –залік.

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

		о контролю				
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність під час практик; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за курсову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти надається право підвищувати свій рейтинг лише шляхом складання іспитів за графіком екзаменаційної сесії.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «ООП»

Поточне тестування та самостійна робота								ККР	ІНДЗ	Підсумковий тест (залік)	Сума
Навчальний модуль 1											
ЗМ 1				ЗМ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
3	3	3	3	6	5	3	4	10	20	40	100

Оцінювання за видами діяльності

№ з.п.	Види навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань практичних занять (1) Виконання завдань самостійної роботи	1 2	3
T2	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3

	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T3	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 2	3
T4	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 2	3
T5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 2 3	6
T6	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій. Виконання завдань практичних занять (2) Виконання завдань самостійної роботи	1 2 2	5
T7	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій. Виконання завдань практичних занять (3) Виконання завдань самостійної роботи	1 2	3
T8	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	2 2	4
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ		10	10
ІНДЗ		20	
Разом		60	

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Здобувачам вищої освіти необхідно зареєструватись в системі CMS MOODLE, отримавши кодове слово, де розміщені опорні конспекти лекцій, завдання та методичні вказівки до виконання лабораторних робіт, завдання для самостійної роботи та тести.

Присутність на заняттях не обов'язкова для студентів, які навчаються за індивідуальною та дуальною формою навчання, офіційно працевлаштовані і мають дозвіл від деканату на вільне відвідування занять.

Дозволяється користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час занять, окрім тих, де проводиться тестування.

Несвоєчасне виконання завдань самостійної роботи не вітається: виставляються нульові бали без права перездачі.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.